

Úpon

Hauban

Součást pevné takeláže, která sestává z lan (od 19. stol. z ocelových), jež uchycují stěžň k boku plavidla.

Partie du gréement dormant, constituée de cordages (puis de filins d'acier au XIXe siècle) servant à tenir les mâts sur les côtés.

Lano, které tvoří úpon, přechází na konci ve smyčku uzavřenou plochým uzlem, která se uvazuje v úrovni stěžňového koše. Tato smyčka je z důvodu ochrany před třením omotaná.

Les haubans sont formés d'un cordage (ou d'un filin) passé en boucle fermée par un amarrage plat, qui viendra se capeler au niveau du ton du mât. Cette boucle est fourrée afin d'être protégée des frottements.

Na každém konci se nachází úponová kladka o dvou půlpannách, (ty se ve francouzštině nazývají „ovčí hlava“), která je připevněna k úchytům na lodním trupu a umožňuje prostřednictvím soustavy lanek mezi půlpannami napnutí úponu.

A chaque extrémité est fixée un cap-de-mouton, permettant de tendre le hauban, par l'intermédiaire de la ride des caps-de-mouton, sur les cadènes de la coque.

Ke každé části stěžně přísluší zvláštní úpony. Rozlišujeme tak:

Chaque partie du mât a ses propres haubans. On distingue donc :

- spodní úpony: drží peň hlavního stěžně, předního stěžně a křížového stěžně a jdou od úchytů lanových vzpěr ke stěžňovému koši, kde jsou uvázány.

- Les bas-haubans : haubans de grand-mât, de mât de misaine et de mât d'artimon, qui vont des cadènes des porte-haubans au capelage autour du ton du mât.

- košové úpony: drží hlavní košovou čnělku, přední košovou čnělku a křížovou košovou čnělku

- Les haubans de hune : haubans de grand mât de hune, de petit mât de hune et de mât de perroquet de fougue.

- úpony brámové čnělky, křížové brámové čnělky, královské čnělky. Jdou od košových úponek k podpůrné konstrukci koše.

- Les haubans de perroquet, de perruche, de cacatois. Ils vont des gambes de revers des hunes aux barres traversières.

Uvazování úponů začíná párem, který je nejvíce vepředu, přičemž se střídá pravobok a levobok. Počet úponů se liší podle výšky stěžňů.

Le capelage des haubans commence par la paire la plus en avant, en alternant de tribord à bâbord. Le nombre de haubans varie selon la hauteur des mâts.